

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1611. usque ad annum 1617

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1777

VD18 90118898

§. 53. Wolfgangi Principis fundamenta pro amplectenda Religione
Catholica.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67313](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67313)

„ab obsequio fideque debita defecturi Sæc. XVII.
 „sint, beneficiis & privilegiis vel ab A. C. 1614.
 „Antecessoribus meis acceptis velaqui-
 „sitis haud quaquam amplius fruituros. „

Quoniam vero prudentissimus Princeps
 frequenti experientia compertum habe-
 bat, quod subditos a sua Religione a-
 lienos, Ministellis identidem seditionis
 flammis sufflantibus, in officio haud
 diu continere posset, hinc iis abactis
 Parochias a Sacerdotibus Catholicis ad-
 ministrari iussit, prævalente ejus con-
 stantia Provincialium oppositioni ac
 contumaciæ.

Sub idem tempus, Brandeburgi-
 cus Princeps, qui pariter eliminato Lu-
 thero Calvinii sectam in Juliacensi Du-
 catu introducere decreverat, promul-
 gato edicto quemlibet in sua Religione
 conservaturum pollicebatur.

§. LIII.

*Wolfgangi Principis fundamenta pro
 amplectenda Religione Catholica.*

Tam fervida ac sincera Neoburgici *Rehling*
 Ducis conversio non modo ingen- *Mur. Civit.*
 tem admirationem, sed & iniquam in- *Sand. p. 3.*
 dignationem, ac fallacem suspicionem
 in Calvinistarum ac præcipue Luthera-
 norum animis pepererat: Unde ex il-
 lis nonnulli temeritate haud toleranda
 scri-

Sæc. XVII.
A. C. 1614.

scribere non dubitabant, quod hic Princeps ab Augustana Confessione, quam a teneris probe norat, & valde suspexit, atque impense coluit, ad Catholicos transferit, ut *increfcentibus de Juliacensi ditione diffidiis eo certius Ligam Catholicam in auxiliis haberet*: Præterea alii spargerent, quod hunc Principem alias ingenio magno, ætate maturo, iudicio firmo, modestia ac prudentia singulari commendabilem non convincens veritas, sed blandiens fortuna, & Conjugis suæ importunitas ad hunc transitum impulerit. Hac ergo iudiciorum iniquitate commotus Princeps genuinas mutatæ Religionis causas ipse strictim conscribere, ac typis vulgari voluit. Erant autem sequentes hæc duodecim.

I. *Principio comperi, Catholicorum doctrine, multa ab adversariis vane, falsoque imponi, & illos longe alia, aliterque docere, quam isti fingunt.* II. *Cum omnes nunc sectæ tanto numero, Scripturam Sacram tanquam unicam suæ fidei normam iactitent, & tamen non nisi una fides vera esse possit: securius & solidius medium veritatem cognoscendi nullum reperire potui, quam Ecclesie Catholice per omnes ætates consentiens in Scripturis interpretandis, & rebus fidei declarandis Magisterium.* III. *Cum Christus Dominus Apostolos ad fundandas in toto orbe Ecclesias miserit, dicens: Si-*
cub

Sæc. XVII.
A. C. 1614.

cut misit me Pater, & ego mitto vos: illisque auctoritatem magisterii maximam dederit, cum dixit: Qui vos audit, me audit: Apostoli vero potestatem prædicandi, peccata remittendi, Sacramenta dispensandi, ipsam doctrinam a Christo acceptam, Successoribus suis, ab iisdem in alios atque alios, continua serie ad nos usque derivandam communicarint, unde etiam sive ab Apostolis, & Apostolicis viris fundatæ, sive ex talibus propagatæ Ecclesiæ ob eandem originem Apostolicæ dictæ sunt: Apostolicam Ecclesiam mihi tanquam fidei Magistræ audiendam esse conclusi. Quia vero tot hodie Sectæ tam inter se pugnant, tanquam Apostolicæ doctrinæ Custodes, Apostolicæ Ecclesiæ nomen sibi arrogant; quæ tamen omnes legitimorum pastorum successione carentes suam originem ad Apostolos referre nequaquam possunt, non potui non Ecclesiam Catholicam tanquam vere Apostolicam sequi, quæ continuam legitimorum pastorum seriem & eandem semper, ac immutatam doctrinam ab Apostolis hucusque retinuit. IV. Cum præterea ex sacris Scripturis apertissimum sit, ad unitatem conservandam, Petrum ceteris Apostolis præpositum, eique a Christo supremam Vicariam, Ecclesiæ regendæ potestatem in perpetuum, non solum illis verbis: Tu es Petrus, & super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam, & portæ inferi

Sæc. XVII. *in*feri non prævalebunt adversus eam &c.
 A. C. 1614. promissam, sed etiam post resurrectionem
 illis: pasce agnos meos, pasce oves meas,
 re ipsa collatam fuisse: hanc vero Petri po-
 testatem cum omni antiquitate Catholici a-
 gnoscant & venerentur; sectæ autem hodie
 omnes a Catholicis aliene pernegent atque
 contemnant, non potui non istis relictis in
 Catholicorum partes transire. V. Pluri-
 mum vero ad Romanam Ecclesiam, quam
 Magistram fidei sequendam, me permovit
 evidentissima Romane Cathedralis a Sancto
 Petro usque ad hunc Paulum V. per tot se-
 cula continuata, tum eadem semper doctri-
 næ successio, qua etiam olim Sancti Patres
 cum nondum tanta esset, tanquam validis-
 simo telo adversus omnes hæreses usi sunt.
 VI. Accedit maxima omnium Generalium
 Conciliorum auctoritas, in quibus Episcopi
 plurimi totius Ecclesie Catholice, in Spi-
 ritu Sancto legitime congregati; semper &
 Romanum Pontificem supremum Præsidentem
 agnoverunt, & eandem fidei doctrinam,
 quæ etiamnum apud Catholicos conservatur,
 contrariis hæresibus proscriptis, ac damna-
 tis tradiderunt. VII. Et Patres quoque
 tum antiquitate, tum Sanctitate venerandi,
 doctrinam Catholicam in sacris Conciliis
 traditam amplexi, scriptis clarissime illustra-
 runt, & contra hæreses constantissime de-
 fenderunt: quin etiam in quibuscunque ex-
 ortis controversis, ad Romani Pontificis
 aucto-

Sæc. XVII.
A. C. 1614.

auctoritatem & iudicium incredibili sub-
missione confugerunt. Quare quod sæpius
audiui: Patribus antiquis consentientem a
Catholicis dissentire, & hæreticis consen-
tire non posse, id perfectò re ipsa verum
comperi. Nam cum R. P. Petri Canisii So-
cietatis Jesu Theologi Opus Catechisticum
majus, sedulo complures menses pervolvif-
sem, & circa controversos fidei articulos
non tantum Scripturam, sed etiam Conci-
liorum & Patrum antiquissimorum clarissi-
ma testimonia, ab illo pulchra serie, distin-
cte recitata ponderassem, solis luce clarius
vidi, doctrinam quam Catholici profiten-
tur, totius orbis christiani & omnium se-
culorum fuisse; ab illa vero longissime abire
omnes sectas a Catholicis alienas, ut pro-
inde ingenue confiteri debeam, inter omnes
vias, quas mihi divina Bonitas ad veri-
tatem Catholicam ostendit, præcipuam at-
que expeditissimam fuisse operis illius Ca-
nisiani lectionem, quam ea re omnibus er-
rantibus, ad viam veritatis brevem ac se-
curam aspirantibus, maxime commendatam
velim. VIII. Cum præterea Domini voce
facile sit veros a falsis doctoribus discernere
ex fructibus, quos ferunt; nam vera doctri-
na multos, falsa nullos Sanctos gignit: fa-
cile mihi quoque fuit ex hoc capite veram
fidem reperire. Cum enim viderem non mo-
do antiquos Ecclesiæ doctores, sed etiam a-
lios innumerabiles omnis generis, sexus, æ-
tatis,

Sæc. XVII. tatis, status homines, qui sub Romane Ec-
 A. C. 1614. clesie obedientia in fide Catholica constanter
 usque ad ultimum spiritum vixerunt, Sanctitate vitæ singulari, divinis ac humanis suffragiis, nemine contradicente, conspicuos fuisse; quibus vel unum parem apud se omnes Sectæ a Catholica Ecclesia separatae si-
 ve antiquæ sive recentes demonstrare non possint: nihil dubitavi, relicta secta, quæ
 Et auctorem pessimæ vitæ hominem habuit,
 Et hactenus nullum clarum Sanctum protulit, fidei, illustrium Sanctorum feracissima, nimirum Catholicæ, insistere, Et immori.
 IX. Multum me etiam ad fidem Catholicam amplectendam permovit universitas credentium. Cum enim Scripturæ, veram Christi Ecclesiam per totum orbem, omnibus seculis usque ad finem mundi diffundendam testentur, Et proinde ob locorum, temporum, fidelium universitatem antiquitus Catholica appellata, eoque nomine tanquam proprio Et peculiari a primis seculis semper ab omnibus hæresibus, quæ tempore, loco, personis arctiores fuerunt, Et ferme ab auctoribus nomen sumpserunt, clarissime discriminata sit: nolui in alia Ecclesia esse, quam quæ hodie etiam totius mundi ore sola Catholica appellatur, Et Catholici nominis rem, secundum Scripturæ indicia, Et Patrum interpretationem possidet. X. Maximi denique momenti apud me fuit admirabilis Catholicæ Ecclesie concordia Et unitas, quam

quam adeo *Sacræ literæ & Sancti Patres* Sæc. XVII.
A. C. 1614.
prædicant. Vidi enim in illa fideles tanto
numero in tam multis, longe diffitis totius
mundi partibus per tot secula unius summi
Pastoris ductu, & auspiciis in eadem fidei
doctrina sine ulla dogmatum mutatione
consentire; contra vero omnes alias sectas
in tanta paucitate, in tantis locorum an-
gustis, tam brevi temporis spatio sine du-
ce, sine capite, tum a primis auctoribus
suis, tum a seipsis in multis dogmatibus
sæpius dissidere. XI. Ex his ergo om-
nibus conclusi, me coram divino tribunali
inexcusabilis imprudentiæ reum futurum,
si diutius paucos unius ætatis, obscuros;
plurimis quindecim ætatum illustrissimis
Doctoribus: novam, angustam, non modo
summo Pastore, sed etiam inferioribus le-
gitime vocatis Ministris carentem; veteri,
amplissimi sub uno summo, aliisque infe-
rioribus Episcopis ex Christi institutione be-
ne ordinatæ Ecclesiæ anteferrem. XII.
Nec etiam extremæ Superbiæ coram Deo
notam effugere me posse putavi, si, quod
hodie multi faciunt, omnium aliorum, tan-
quam hominum errori obnoxiorum judiciis
spretis, privatam animi mei sensum circa
res fidei & Scripturas intelligendas, Ec-
clesiæ Catholicæ antiquitati, universitati,
consensioni præponerem. Quare non solum
prudentiæ, sed & modestiæ Christianæ
legibus obtemperans, proprium iudicium

Sæc. XVII. in fidei doctrina uni, Sanctæ, Catholicæ,
 A. C. 1614. Apostolicæ Ecclesiæ subjeci, & æternum
 subjecio.

Jacob Franc.
 relat. Hist.
 contin. p. 97.
 Jæger. hist.
 Eccl. l. 5. c. 3.

Postquam vero Wolfgangus dux de
 Philippi Parentis sui obitu certior factus
 erat, pro officii sui debito fidem Catho-
 licam, quam unice veram agnoverat,
 in ditione sua instituere cæpit, sub anni
 decimi sexti principium edito decreto
 hanc in sententiam. „ Haud incogni-
 tum mihi est, multos non solum Cles-
 ricos, sed nobiles etiam itemque ci-
 ves, agricolas, & alios esse, qui Ro-
 manæ Catholicæ Religioni tacite ad-
 dicti, Religionis suæ exercitio longa
 jam tempore caruerint, nec profiteri
 fidem suam ausi fuerint, illis & omni-
 bus aliis liberum imposterum sit, non
 solum ad Romanam Catholicam Ec-
 lesiam accedere, sed & Missas, con-
 cionesque sacras audire, Scholas Ca-
 tholicas aperire, processionibus pub-
 licis operam dare, & aliis id genus
 Catholicis exercitiis devotionem suam
 testari, sed & exteris peregrinatio-
 nes per ditionem meam facere volenti-
 bus id permittere. Vota, si quæ ab
 aliquibus, quod Romanam Catholi-
 cam Religionem nullo modo amplecti,
 vel si id fecerint, pro Apostatis habe-
 ri velint, facta sunt, irrita omnia
 pronuntiamus, severissima in eos poena,
 qui

Sæc. XVII.
A. C. 1614.

„qui Religionem istam professis, ex-
 „probrare quid ejusmodi ausi fuerint,
 „constituta: volumus præterea, ut nul-
 „la Catholicis, non solum a consilia-
 „riis meis, sed etiam a Præfectis, Con-
 „sulibus, Senatoribus, civibus & sub-
 „ditis circa Processiones & alia Catho-
 „lica exercitia peragenda inhibitio fiat,
 „nec contumelia aliqua ipsi afficiantur,
 „aut ludibrio habeantur, sed omnis
 „ipsis benevolentia exhibeatur, eadem-
 „que ab ipsis vicissim expectetur. Pro
 „confusionibus in Ecclesia & Politia
 „evitandis, volo, ut uno Calendario,
 „eoque novo & correcto omnes utan-
 „tur, solutionum tamen ex contracti-
 „bus veteribus perficiendarum termini
 „ad dies decem prorogentur, novæ au-
 „tem obligationes, & festorum in Ec-
 „clesia celebrationes ad Calendarium
 „novum conformentur. Custodes tem-
 „plorum & campanatores quotidie tri-
 „bus vicibus matutino scilicet, meri-
 „diano & vespertino tempore, in Nati-
 „vitatibus, Passionis & mortis Christi Sal-
 „vatoris memoriam, pulsibus campanis, ut
 „ante hæc tempora factum, signum
 „dent. Concionatores & alii Luthera-
 „ni a jurgiis, diris & detestationibus
 „Catholicorum abstineant, hi vero mo-
 „destiæ itidem studeant, operamque
 „dent, ne in constitutam adversus delin-
 „quentes

Sæc. XVII. ,,quentes severissimam pœnam incur-
 A. C. 1614. ,,rant. Dispensationes in causis matri-
 ,,monialibus omnes impostero cessent,
 ,, & matrimonia de jure prohibita seu il-
 ,,licita sub severissima pœna vitentur.
 ,, Ad extremum præcipio etiam, ut pro
 ,, vitando scandalo, & in eorum, qui
 ,, capiendis & vendendis piscibus ope-
 ,, ram dare solent, gratiam, a carnibus
 ,, in conviviis & diversoriis publicis, Ve-
 ,, neris, Saturni & aliis interdictis sive
 ,, abstinentiæ Catholicæ diebus, omnes
 ,, abstineant. ,,

§. LIV.

*Lutheri Secta a Brandenburgico Ele-
 ctore cum Calvinismo commutata.*

*Merc. Gall.
 l. 2. tom. 10.*

Hoc item anno Joannes Sigismun-
 dus Brandenburgicus Elector longe
 aliam, diversamque Sacrorum muta-
 tionem, ac sectæ nundinationem inti-
 tuit, dum magnam partem gentis illius,
 quæ vetustis Wandalis oriunda Mar-
 chiam hodie Brandenburgicam tenet, a
 Lutheri ad Calvini sectam suo exemplo ac
 mandato compulit, ea permotus ratione,
 quod quam longissime a Catholicorum cultu
 recederet; hæc vero Principis sui intem-
 peries subditorum, qui Lutheri adin-
 ventis assueverant, animos tantopere
 exulcerabat, ut Berolini ferme ad se-
 ditionem

*Chwer. epi-
 tom. ad hunc
 ann. pag.
 772.*